

Kiss-Csapó Gergely:

A tradicionalitást elsöprő modernizáció Ladakh

Kiss-Csapó Gergely: A tradicionalitást elsöprő modernizáció - Ladakh

Évszázados *Mani*-kövek
Hunder gomba mellett
Nubra-völgy, Ladakh

Tartalmi vázlat

- Modernizáció, modernitás, modern társadalom – kísérlet egy fogalom magyarázatára
- Ladakh, terület, népesség,
- A hagyományos ladakhi falu
- A fejlesztésekkel együtt járó változások
- A turizmus hatásai
- Civil válaszok a modernizáció hatásaira
- Mit gondolnak a modernizációról maguk a ladakhiak?
- Merre tovább?

Premodern társadalom

Modern társadalom

„Minőségileg attól függően rendelt hozzá az egyénhez szükségleteket és szükségletkielégítőket, hogy a társadalmi hierarchia mely szintjére került születése pillanatában.”

„A modern társadalmi berendezkedés fontos meghatározója a piaci struktúra. A piac a szükségleteket nem minőségileg, hanem mennyiségileg osztja el. Nem aszerint válogat, hogy az egyes ember milyen társadalmi szférába született bele.”

Premodern társadalom	Modern társadalom
A vallás és a metafizika a mindennapok része.	A vallásos metafizika nélküli társadalom.
Az esélyegyenlőség eszméje nem létezik.	<p>„A modern társadalomban az esélyegyenlőség mérce.</p> <p>A modernségnek az a modellje, hogy az emberek törvény előtt egyenlők. Nem minden ember gazdag, szabad, egyáltalán nem érvényesül a társadalomban minden téren a racionalitás, vagy a jólét.</p> <p>Az eszme az egyenlő esély.”</p> <p>[Heller Ágnes]</p>

Modern társadalom

A modern társadalomban kialakul az *innovációs készség*.

A társadalom reakciói közé bekerül a megújulás képessége, elkezd úgy reflektálni a változásokra, hogy szüntelenül képes ezt az alkalmazkodási folyamatot létrehozni.

[Mihály Ottó]

Modern társadalom

A gazdasági gyarapodás, a növekedés nem önmagáért való cél, hanem azért van, hogy az emberek jobban éljenek, bővüljenek lehetőségeik, mind gazdasági, mind társadalmi szempontokból.

[Amartya Sen]

Nem mondhatjuk, hogy a modern tudás boldogabbá, erkölcsösebbé teszi a modern társadalmat.

Her wealth arrayed for all to see, a young government worker from the capital city of Leh displays a headdress of rough-cut turquoise stones. At one time an autonomous kingdom of 117,000 square kilometers (45,000 square miles), Ladakh was divided between India and Pakistan in the late 1940's. The Ladakh district of India was split once again when the Chinese-Indian War of 1962 ended with the desolate region of Aksai Chin firmly in Chinese hands.

Kiss-Csapo Gergely: A tradicionalitást elsőpró modernizáció - Ladakh

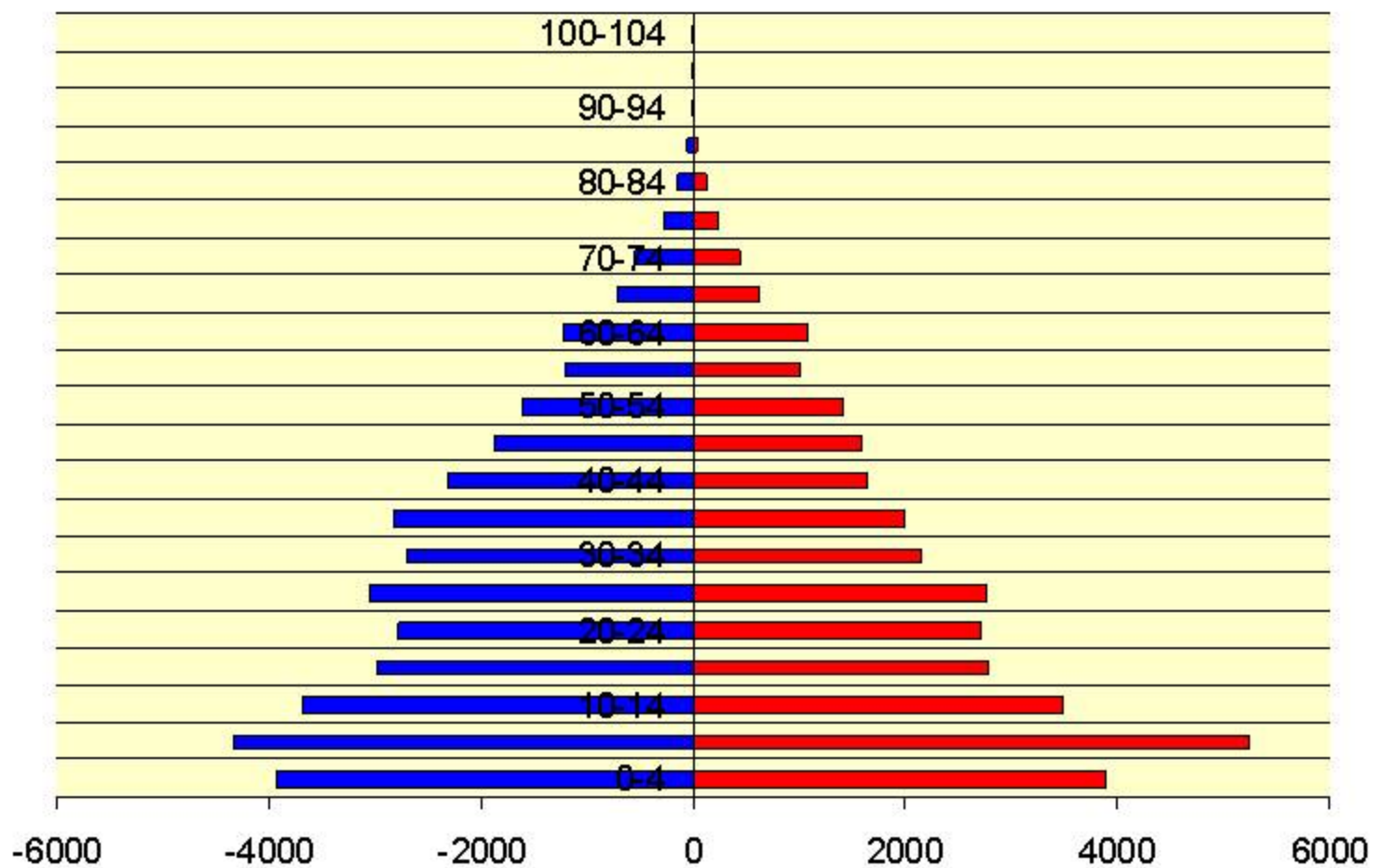
DRAWN BY DEWEY G. HICKS, JR.
 COMPILED BY PATRICIA J. HARRISON
 NATIONAL GEOGRAPHIC ART DIVISION

Lakosság – terület – népsűrűség

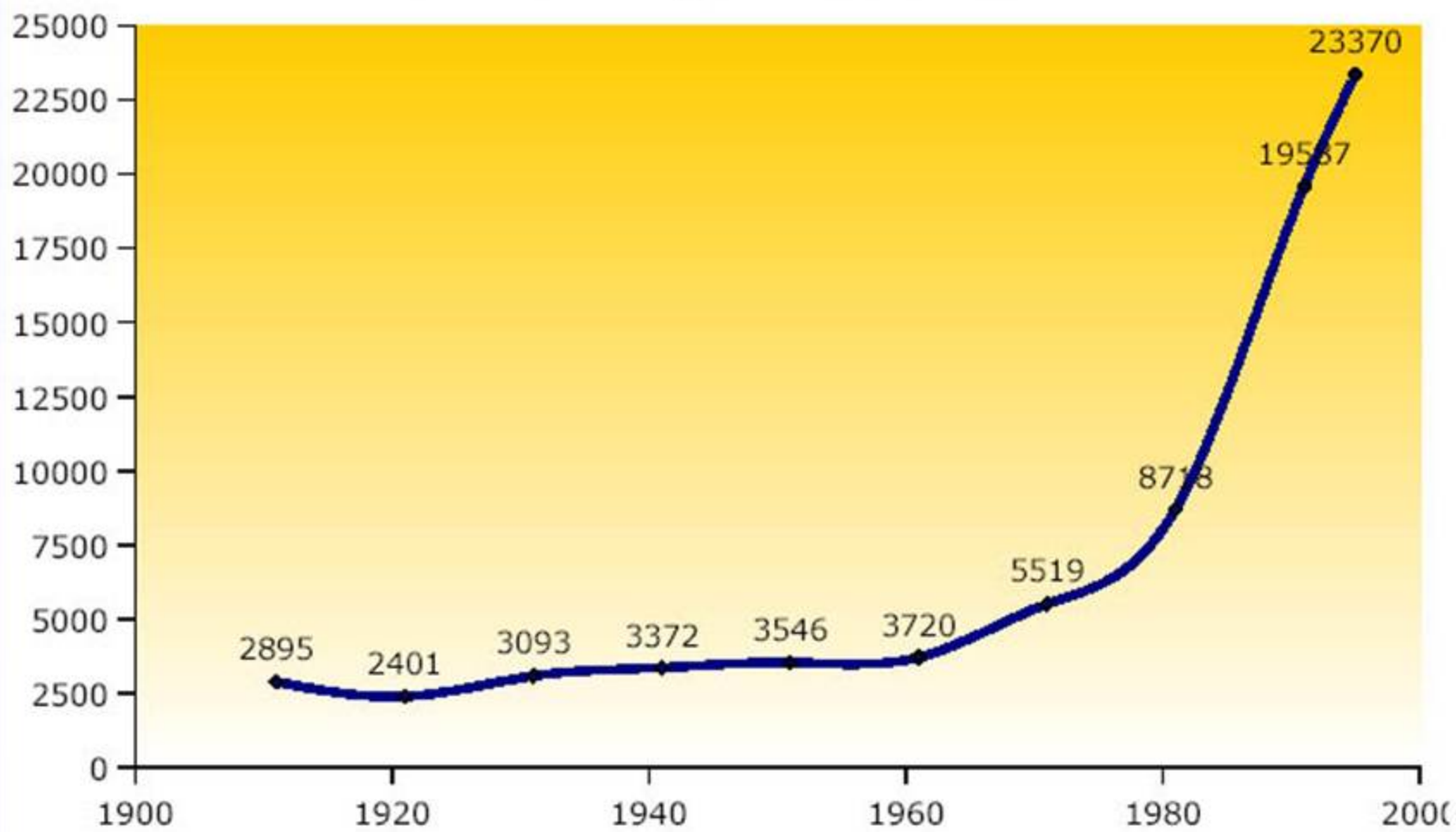
	Lehi körzet	Kargili körzet	Egész Ladakh
Lakosság	117 637	115 227	232 864
Terület (Kínai megszállás alatt)	45 110 37 555	14 036	59 146
Népsűrűség	2,6	8,2	3,93

Lehi körzet (1981) Korfa

Férfiak Nők

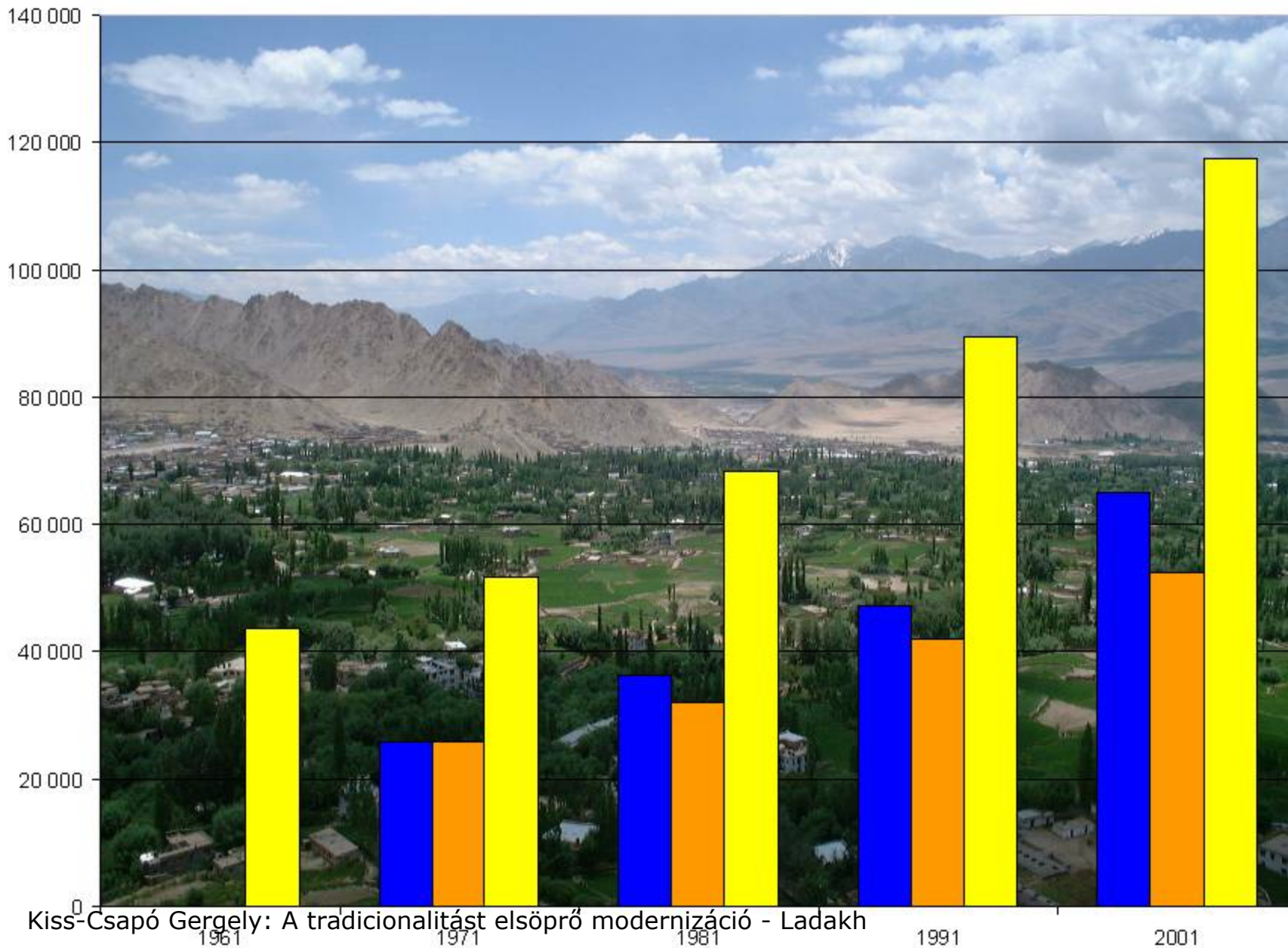

Leh lakossága 1911-1995

A Lehi körzet népességnövekedése

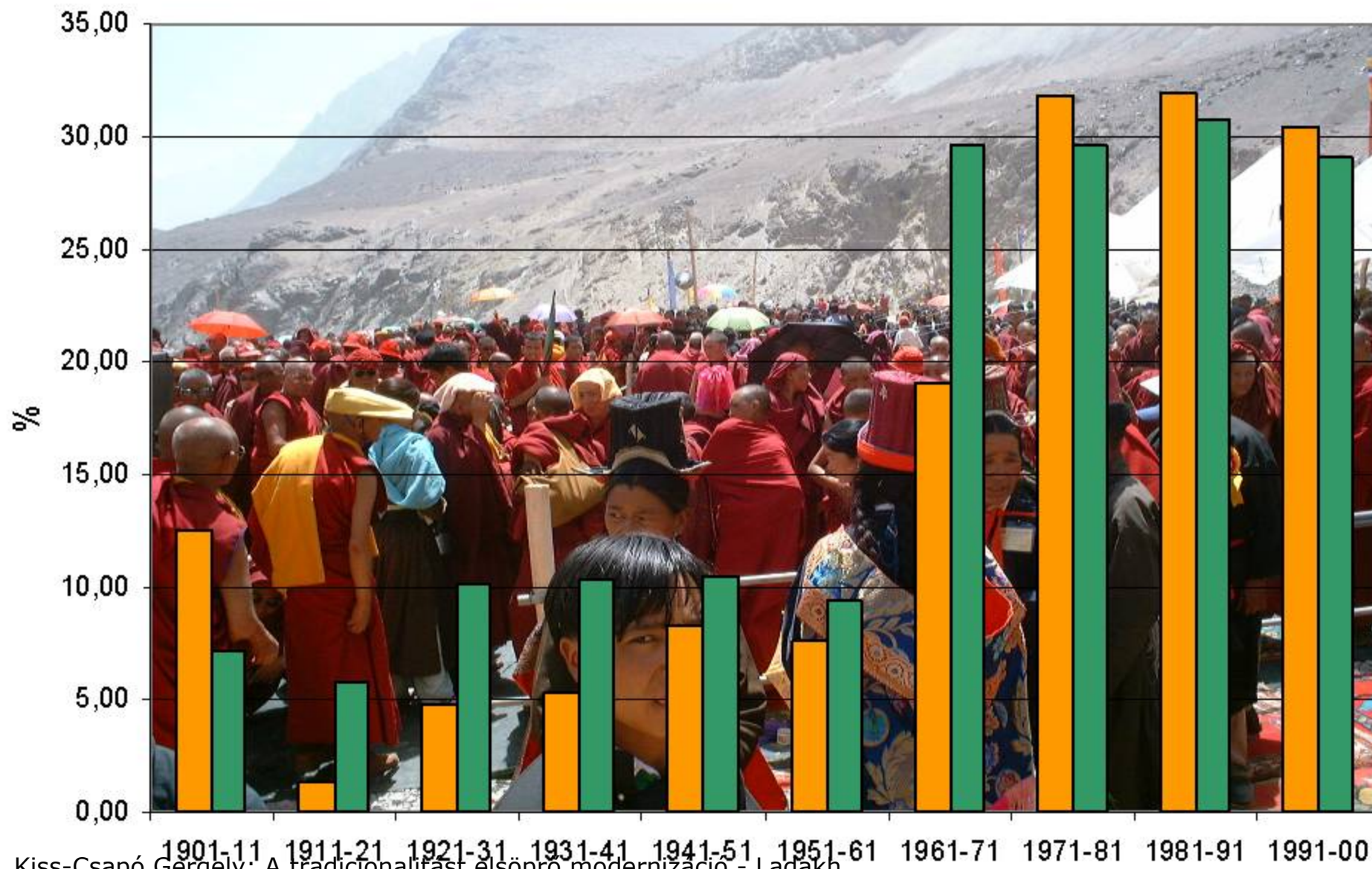
Férfi Nő Összes

Kiss-Csapó Gergely: A tradicionális elsöprő modernizáció - Ladakh

A népességnövekedés üteme évtizedenként

Lehi körzet
J & K

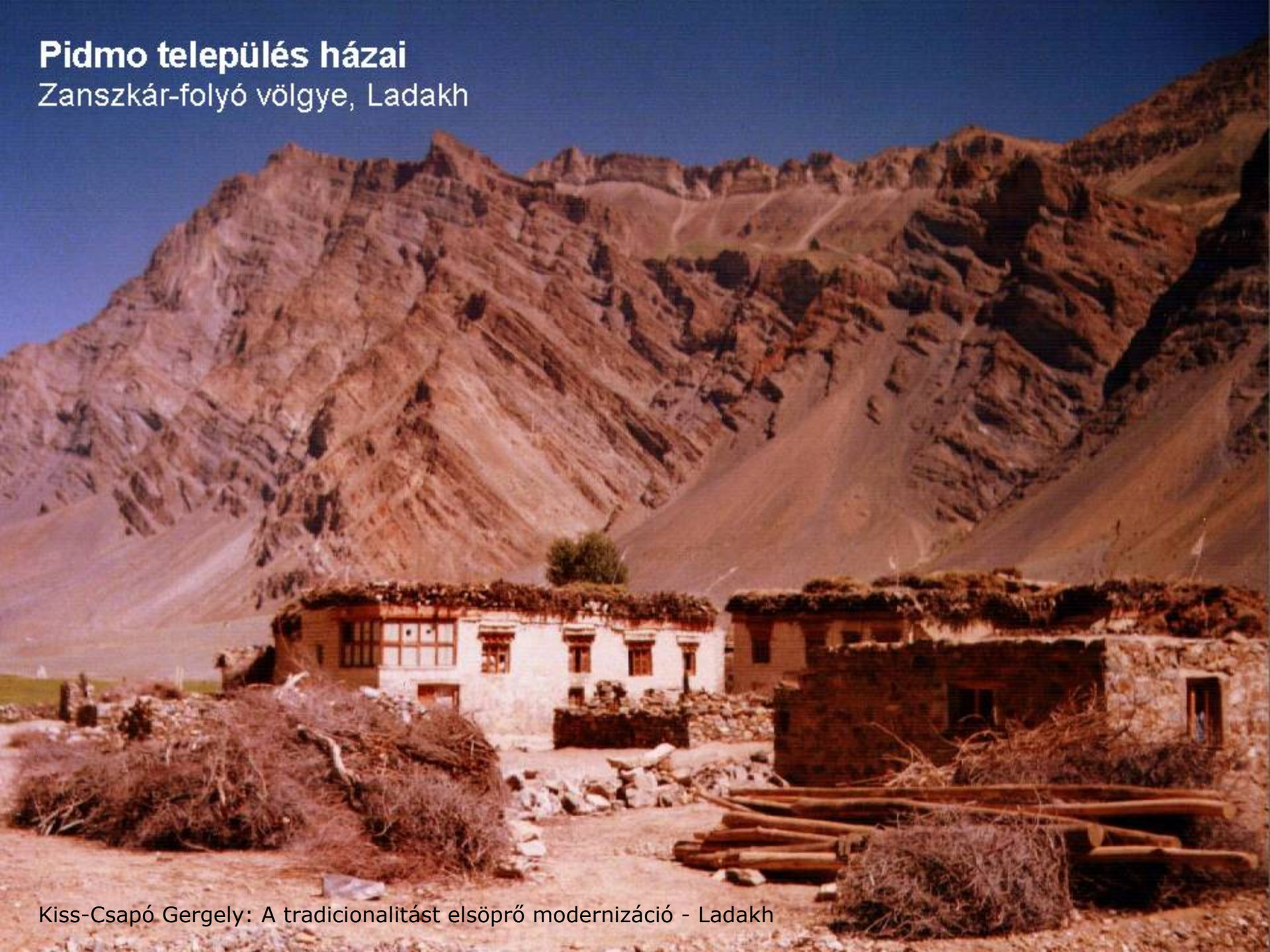
A hagyományos ladakhi falu

Karsa, (Zanszkár, Ladakh)

Pidmo település házai

Zanszkár-folyó völgye, Ladakh

Kiss-Csapó Gergely: A tradicionalitást elsozó modernizáció - Lalakh

Hagyományos ladakhi épület
Jingcsan, Ladakh

Falusi misztériumjáték aratás idején
Khardung határában Nubra-völgye, Ladakh

Kiss-Csapó Gergely: A tradicionalitást elsöpítő modernizáció - Ladakh

Zöldellő árpamező

Szkiu, Markha-völgye, Ladakh

Öntözőcsatorna

Markha-völgy, Ladakh

Teherhordó öszvérek

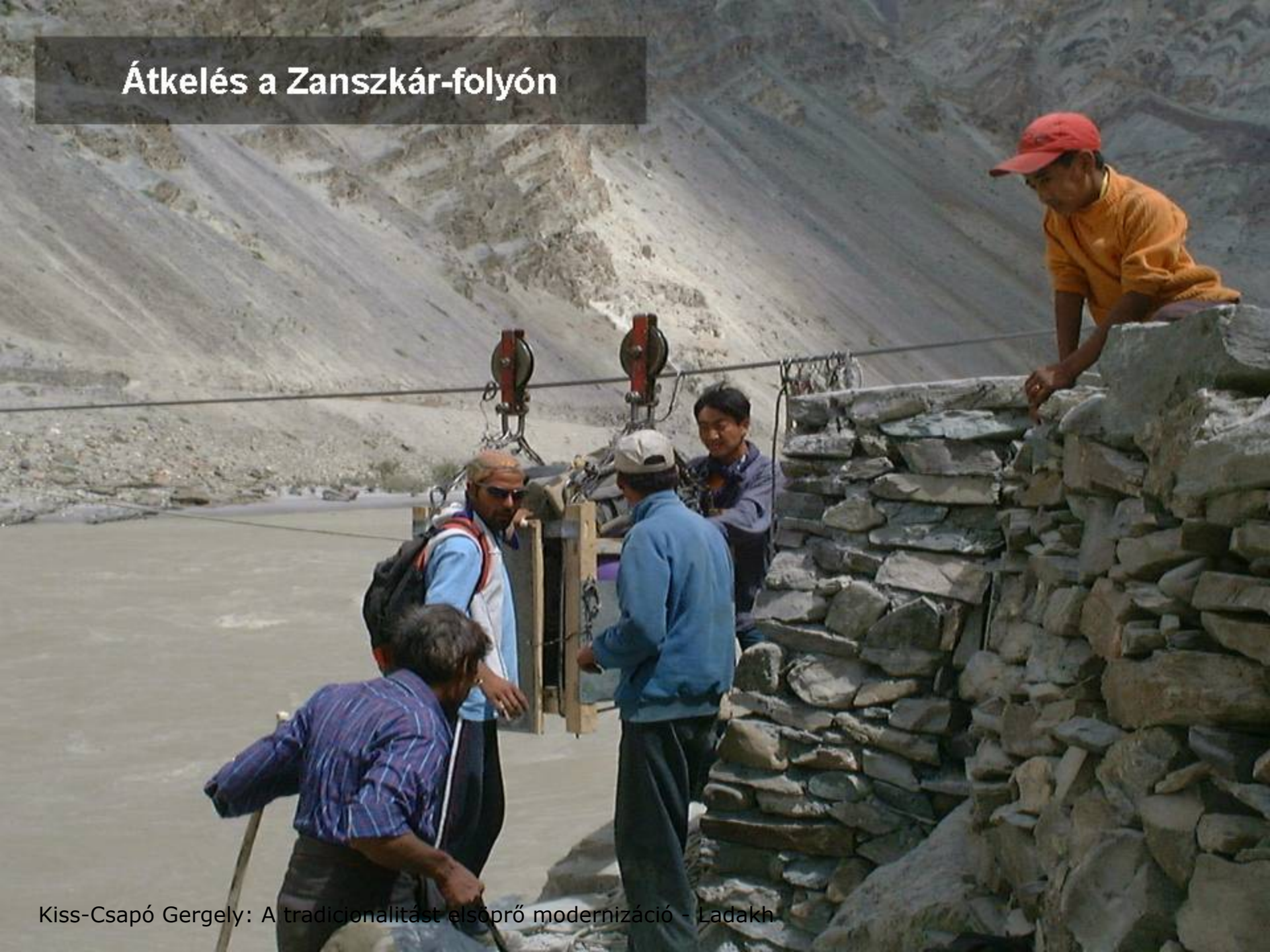

Karavánút a Markha-folyó mentén

Kiss-Csapó Gergely: A tradicionalitást elsöprő modernizáció - Ladakh

Átkelés a Zanszkár-folyón

**Termőföldek a
meredek
hegyoldalon**
Lingset, Ladakh

Kis jak és a gazdái
Kibber, Szpiti-völgye

Szögesdrót helyett a „varjútüskét” használják kerítésként

Diszkit, Nubra-völgy, Ladakh

Egy falusi ház konyhája

Jingcsan, Ladakh

Konyha

Phugtal gompa, Zanszkár, Ladakh

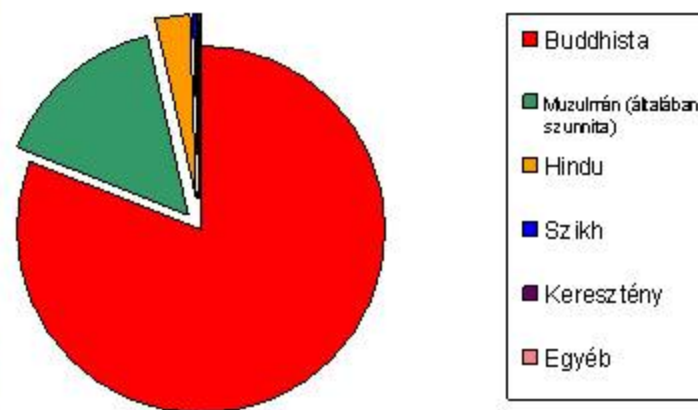

Vallásosság

A Lehi körzet népességének vallási megoszlása

Vallás	szám	%
Buddhista	55 514	81,18
Muzulmán (általában szunnita)	10 457	15,32
Hindu	2 046	2,99
Szikh	184	0,27
Keresztény	156	0,23
Egyéb	5	0,01

Kiss-Csapo Gergely: A tradicionalitást elsöprő modernizáció - Ladakh

Csortenek Szkiu falu határában

Markha-völgye, Ladakh

A photograph showing a traditional Tibetan-style building with a wooden window frame on the left. The building is made of light-colored, textured material, possibly mud or stone. In the foreground, a woven basket or mat lies on the dirt ground. The sky is blue with some clouds. A yellow text box is overlaid on the right side of the image.

Szellemcsapda egy ház oldalán
Jingcsan, Ladakh

Obo, (rituális kőhalom – tetején kecskefej)
Markha-völgye Ladakh

Imazáslók

Kunzum La hágó (4550 m)

Hemisz gompa

Ladakh

Phugtal gompa

Zanszkár, Ladakh

Buddhista szerzetes gyerekek

Dankar gompa, Szpiti

Modernizáció

Bihári útépítő munkások

Nako, Szpiti

**WORLD'S
HIGHEST
MOTORABLE
ROAD**

16TF 54RCC

Hidak

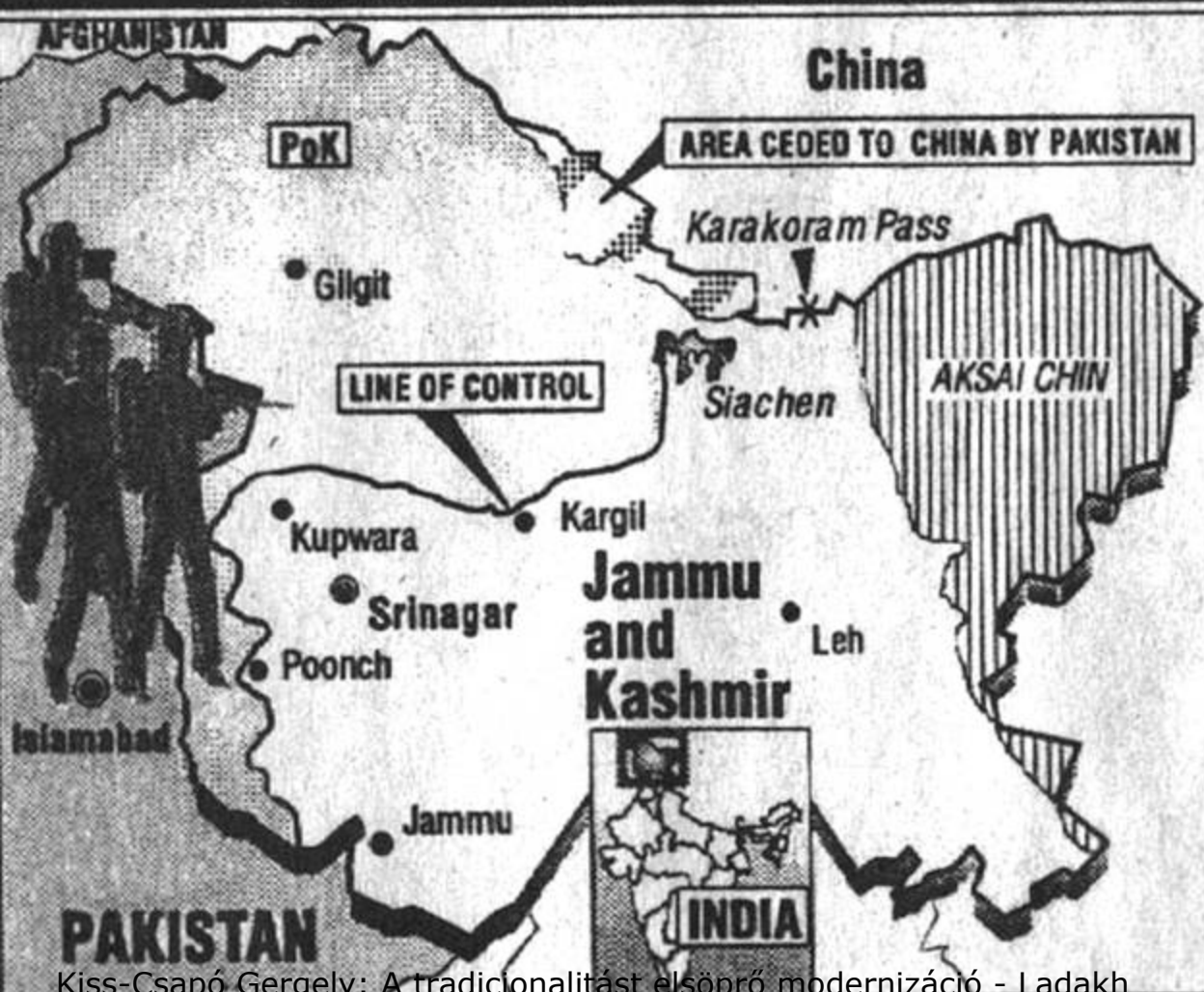
Kiss-Csapó Gergely: A tradicionalitást elsöprő modernizáció - Ladakh

Határvita Pakisztánnal

Paramilitáris szervezetek

MILITANT ORGANISATIONS IN J&K

There are at present around ten militant organisations in J&K:

- 1 Hizbul Mujahideen
- 2 Harkat-ul-Ansar
- 3 Laskar-e-Toiba
- 4 Al- Burg
- 5 Tehreek-ul-Mujahideen
- 6 Al- Jihad
- 7 J&K Liberation Front
- 8 Al-Umer Mujahideen
- 9 Hizbullah
- 10 Dukhtran-e-Milat

Katonai jelenlét

Energiaellátás

XI-Electricity

Table No: 11.00

Power Houses

Name and location of the Power House	Type Diesel/Hydel/ Thermal	Capacity (MW)	
		Installed	Utilized
2	3	4	5
1. Stakna Hydel Power House, Stakna, Leh	Hydel	4.00	1.96
2. Power House, Choglamsar, Leh.	Diesel	4.00	2.70
3. Power House, Leh	Diesel	1.00	0.80
4. Nyoma	Diesel	0.144	0.086
5. Chumathang	Diesel	0.144	0.086
6. Tangtse	Diesel	0.225	0.135
7. Kungyam	Diesel	0.144	0.086
8. Hemis	Diesel	0.045	0.027
9. Anlay	Diesel	0.111	0.086
10. Rongo	Diesel	0.068	0.041
11. Tsaga	Diesel	0.068	0.041
12. Bogdang	Diesel	0.068	0.041
13. Turtuk	Diesel	0.113	0.068
14. Diskit - I	Diesel	0.369	0.221
15. Chamshen	Diesel	0.068	0.041
16. Saspol	Diesel	0.144	0.86
17. Temisgam	Diesel	0.369	0.221
18. Lamayuru	Diesel	0.045	0.027
19. Domkhar	Diesel	0.144	0.086
20. Skurbuchan	Diesel	0.225	0.135
21. Hemis-Shmkpachan	Diesel	0.144	0.086
22. Tia	Diesel	0.144	0.086
23. Hunder	Hydel	0.400	0.200
24. Basgo	Hydel	0.300	0.150
25. Sumoor	Hydel	0.100	0.050
26. Panamik	Diesel	0.100	0.050

Kiss Csapó Gergely: A tradicionalitást elsőpró modernizáció Ladakh

Source: Power Development Department, Leh.

Az elektromos hálózatba kötött települések száma

	bekötött	%
92-93	50	44,60
93-94	52	46,43
94-95	55	49,01
95-96	75	66,96
96-97	98	87,50
97-98	100	89,29
98-99	100	89,29
99-2000	100	89,29
2000-01	100	89,29
01-02	100	89,29

Épülő vízierőmű az Induson

Alcsi, Ladakh

INFORMATION BOARD

LEDeG

LADAKH ECOLOGICAL DEVELOPMENT GROUP

BORDA

BREMEN OVERSEAS RESEARCH AND DEVELOPMENT

- MICRO HYDROELECTRIC POWER UNITS
1KW AND ABOVE FOR ELECTRIFICATION AND OTHER END USES
- PICO-HYDRO UPTO 1KW
- SECONDARY DEVICES (ATTACHMENTS TO MICRO-HY

WATER HEATERS - (FAMILY/COMMUNITY

SAWING MACHINES

MULTIPURPOSE CARPENTRY MACHINES

FLOUR MILLS

WOOD TURNING LATHES

WOOL SPINNING MACHINES

- TURBINE PUMPS
- HYDRAULIC RAMS
- INCOME GENERATION PROGRAMME

SELF HELP GROUPS

CAPACITY BUILDING

PASHMINA PRODUCTS

SHEEP & YAK WOOL PRODUCTS

EMBROIDERY

FRUIT PROCESSING

CARPENTRY

WOOD CARVING

LEDeG - BORDA PROGRAMME AREA

Háztartási fűtőanyagok

Ivóvíz - szennyvíz

A mezőgazdaság átalakulása

Homokdűne-megkötési project
Nubra-völgy, Ladakh

MAXGROW
SAVE THE EARTH. SAVE LIFE.

MAXGROW BIOTECH (P) LTD.

An ISO 9001 : 2000 Company

100% Organic

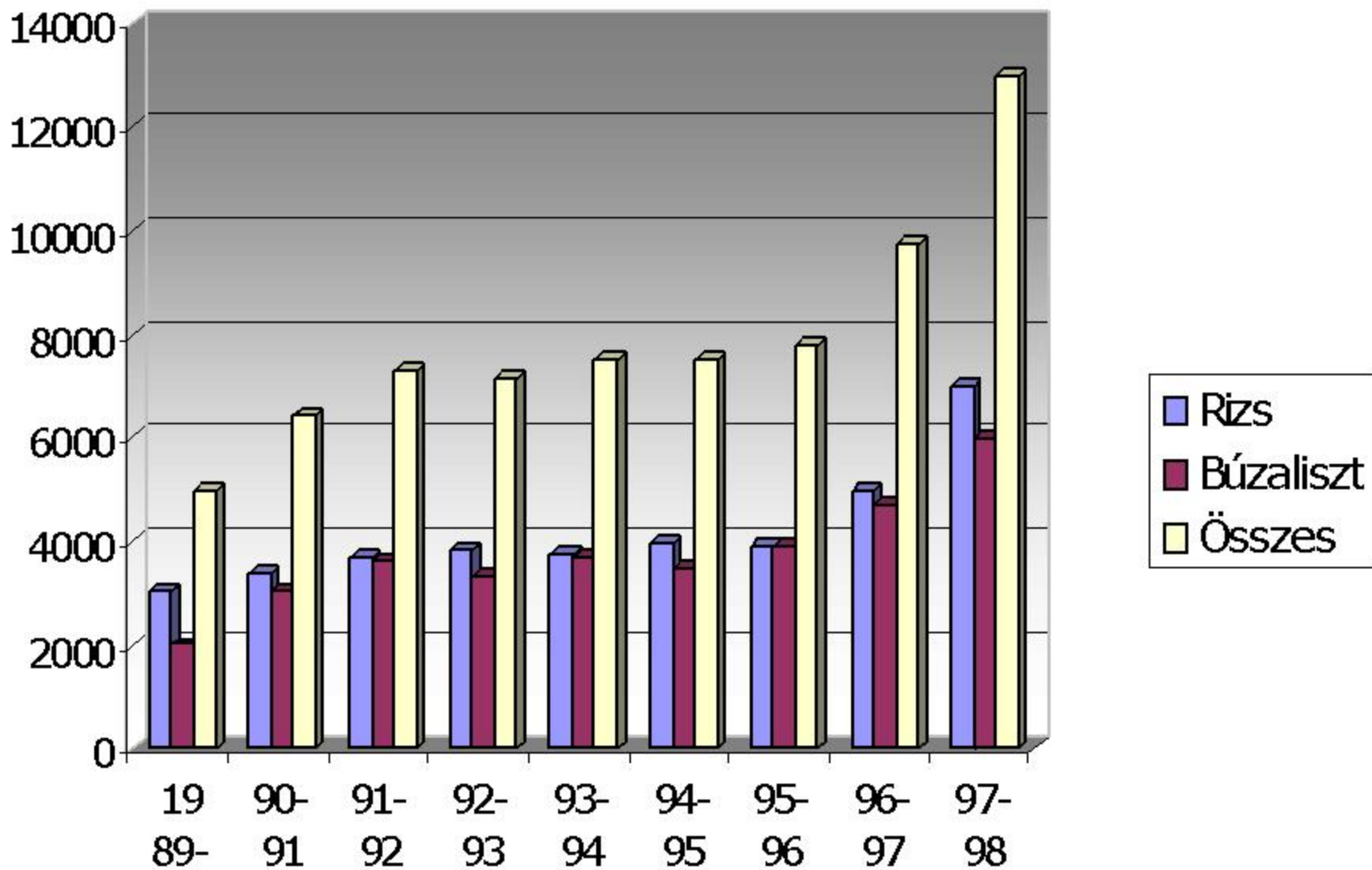
मैक्सग्रो का वायदा, पैदावार ज्यादा

S.C.O. 2, MODEL TOWN. EXTN., BLOCK-A, LUDHIANA-141 002. (Pb.) Ph. : 0161-5021019, 93169-18903, 98140-03245 Fax : 5014019
e-mail : maxgrow@rediffmail.com, info@maxgrowbiotech.net www.maxgrowbiotech.net

A LEADING NAME IN ORGANIC PRODUCTS

Növényvédőszeres, műtrágyák

Élelmiszerimport Lehbe (tonna)

India más részeiből importált élelmiszerek hatósági árai

RATION RATE LIST OF FOOD SUPPLY STORE (DISKET NUBRA) AS ON			
ལྷོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལྷོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལྷོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་			
S.NO.	ITEM	A.P.L. RATE	ANTO
1.	RICE / ཇལ་ལྷོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་	Rs 9.00/Kg	3.00
2.	ATTA / ཇལ་ལྷོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་	Rs 6.80/Kg	2.21
3.	SUGAR / ཇལ་ལྷོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་	Rs. 13.50 /KG.	
4.	SALT / ཇལ་ལྷོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་	Rs. 7 /KG.	
5.	K.OIL / ཇལ་ལྷོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་	Rs: 9 /LTR.	

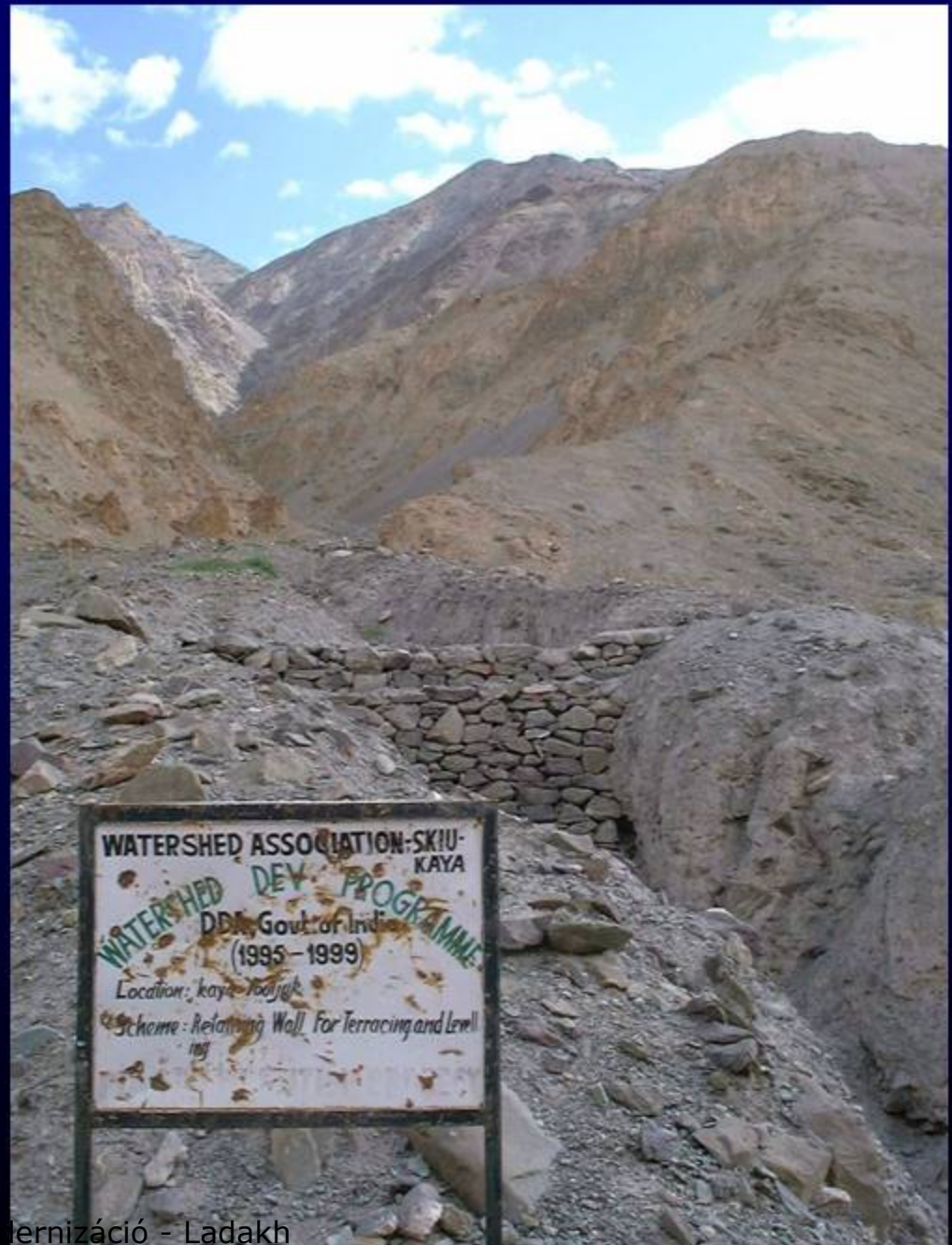
CORTSEY:- Yargais Tsogtsopa - Disket Nubra

Öntözőcsatorna - épülőben
Szkiu, Ladakh

Öntözőcsatorna - épülőben

Szkiu, Ladakh

Öntözőcsatorna - pusztulófélben

Kis- Csapó Gergely - A tradicionáliszt elsöprő modernizáció - Ladakh

Az épített környezet átalakulása

A modern kor vívmányai a tetőkön

Lakberendezés

Nappali szoba

Panamik, Nubra-völgy, Ladakh

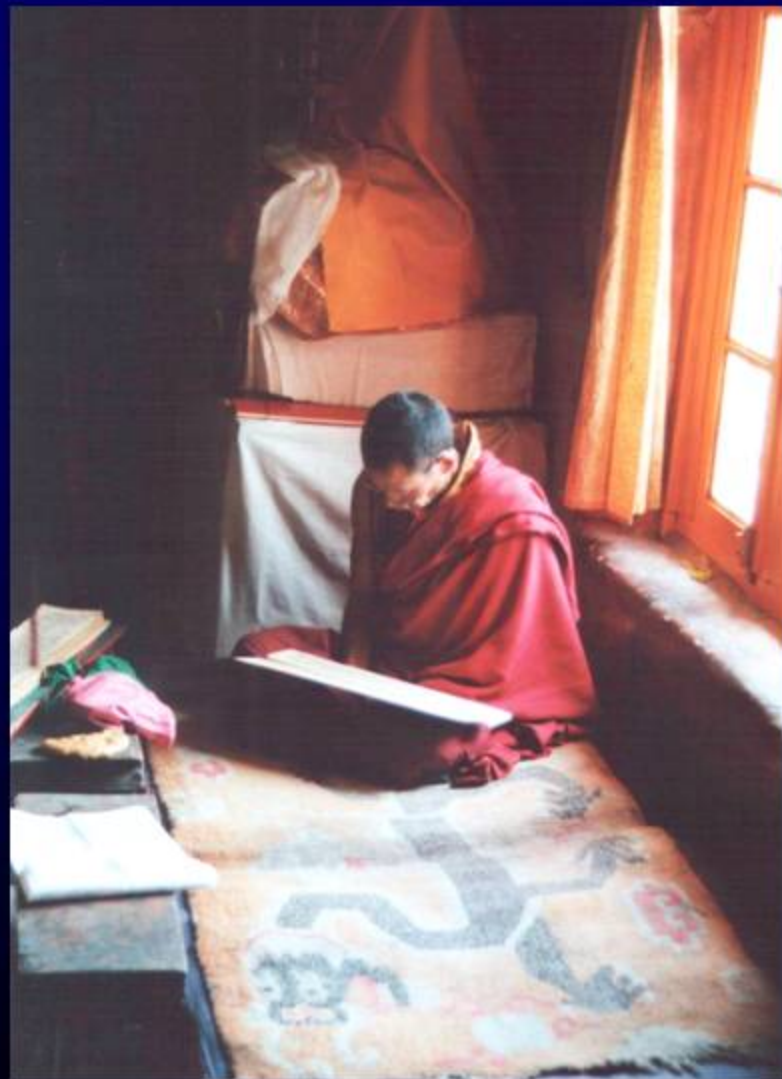

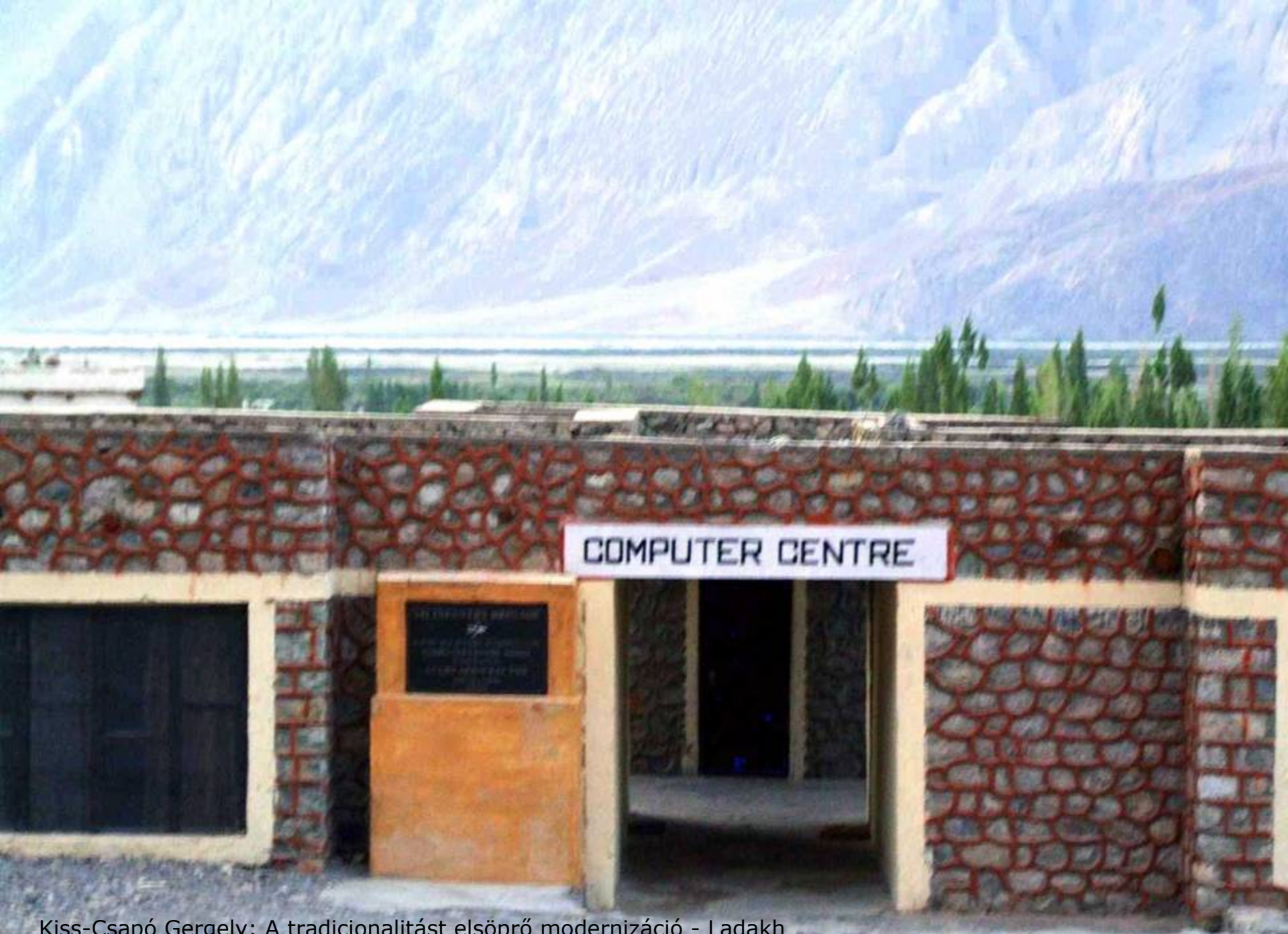

Kiss-Csapó Gergely: A tradicionalitást elsöprő modernizáció - Ladakh

Írni – olvasni tudók [%]

	Férfiak	Nők	Összes
1961	20,08	1,69	10,88
1971	26,77	4,82	15,78
1981	36,76	12,09	25,17
2001	71,98	50,03	62,24

Kiss-Csapó Gergely: A tradicionalitást elsöprő modernizáció - Ladakh

Kiss-Csapó Gergely: A tradicionalitást elsöprő modernizáció - Ladakh

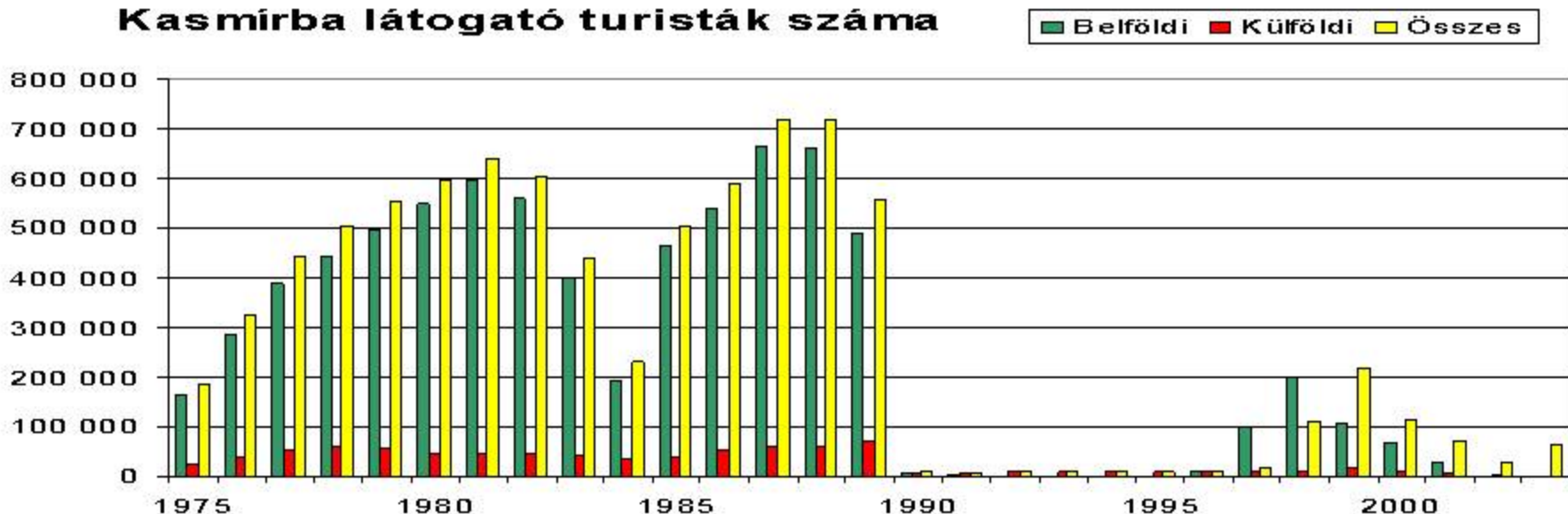
Go Wherever

Kiss-Csapó Gergely: A tradicionalitást elsöprő modernizáció - Ladakh

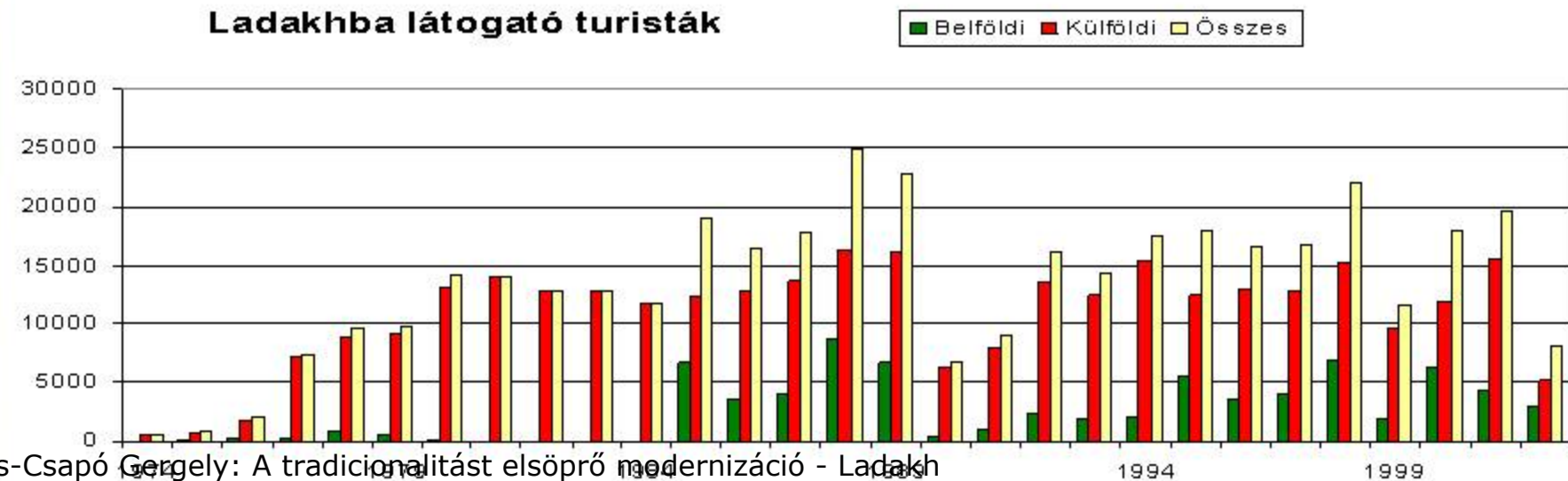
A turizmus hatásai

Kasmírba látogató turisták száma

Ladakhba látogató turisták

s-Csapó Gergely: A tradicionális turizmust elsöpítő modernizáció - Ladakh

Kempingek

Szállodaépítkezések

■ Hotelek, éttermek Száma ■ Hotelek, éttermek Alkalmazottak

Új fogyasztói szokások

Új közlekedési szokások

Modern társadalom

A modern társadalomban kialakul az *innovációs készség*.

A társadalom reakciói közé bekerül a megújulás képessége, elkezd úgy reflektálni a változásokra, hogy szüntelenül képes ezt az alkalmazkodási folyamatot létrehozni.

[Mihály Ottó]

LADAKH ECOLOGICAL DEVELOPMENT GROUP

Founded in 1978, the Ladakh Ecological Development Group (LEDeG) is a local non-governmental organisation dedicated to the protection of Ladakh's unique environment and culture.

LEDeG has two principal goals:

- To encourage respect for Ladakhi culture; and
- To demonstrate ecologically and socially sustainable alternatives to conventional development

We run four broad programmes:

- Appropriate Technology
- Agriculture
- Handicrafts
- Information, Education and Cultural Preservation

These programmes represent an alternative to the capital- and energy-intensive ways of Western-style development, which threaten to undermine our environmental and social stability. In particular, we are keen to maintain the self-respect and self-reliance which have supported our culture over the centuries.

We do not want to put a fence around Ladakh, to make a museum of our land. Rather, by building the future on our own resources and on the strength of our own traditions, we believe we can improve our material standard of living without abandoning our culture or polluting the environment.

The "modernisation" of Ladakh has brought a number of benefits. There is now, for instance, a wider variety of consumer goods, and health standards have in some respects improved. At the same time, however, inflation and unemployment are appearing, crime is escalating, the status of women is declining, and communal friction is becoming a serious problem. All the while, the environment is being ever more degraded. There may be some gains in the short-term, but what about the long-term?

Napelem-elosztóhely LEDeG Központ, Leh, Ladakh

Kiss-Csapó Gergely: A tradicionalitást elsöprő modernizáció - Ladakh

Mit gondolnak a modernizációról maguk a ladakhiak?

Személyek	Kor	Nem	Társadalmi helyzet
Spity-völgyét védő aktivista	25-30	Nő	Egyetemi hallgató, aktivista
Himalayan Rally szervezője	48	Férfi	Üzletember
Taxisőfőr	47	Férfi	Taxisofőr
Sarchu Poppy Kemping	25	Férfi	Mezőgazdasági alkalmi munkás, nyáron kempingben dolgozó kiegészítő
Pang - Sonam	40	Nő	Háztartásbeli, kisbolt- és kempingtulajdonos
Dorje Angchok	31	Férfi	Vendégház és utazási iroda tulajdonosa
Sumrolee gh.	32	Férfi	Egykori állami alkalmazott, ma üzletember

Mit gondolnak a modernizációról maguk a lakosok?

Személyek	Kor	Nem	Társadalmi helyzet
Ringchen Namgyal	56	Férfi	LUTF irodavezető, politikai aktivista
Aba Lakroog	83	Férfi	a LEDeG nyugalmazott igazgatója, vendégház tulajdonos
LEDeG mérnök	34	Férfi	Mérnök, környezetvédelmi aktivista
Hunder - Snowleopard guesthouse	23	Nő	Egyetemista, a vendégház-tulajdonos lánya
Diskit 1	37	Férfi	Kerületi oktatási bizottsági tisztviselő
Diskit 2	26	Férfi	Vendégház tulajdonos
Sonam Jorges	36	Férfi	A LEDeG igazgatója
Abdul Ghani Sheik	74	Férfi	Vendégház tulajdonos - újságíró
David Sonam	64	Férfi	Nyugalmazott iskolaigazgató
Thupstan Chhewang	58	Férfi	Politikus, Parlamenti képviselő

Visszatérő témák

A pénzközpontú élet

- „*oh, money padme hum...* a pénz átvett mindent manapság”
- „Ha megfelelő oktatást szeretnék a gyerekemnek, akkor Delhibe küldöm magániskolába; de ez évi 70.000 Rúpia kiadással jár.”

Oktatás

- „A megtakarításaimat mindenképp a gyerekemre költöm, hiszen a tudás mindennél többet jelent a mai világban.”
- „Sokáig nem is járhattak a ladakhiak ladakhi nyelvű iskolákba.”
- „Az állami iskolák eléggé alacsony színvonalúak, csak a magániskolák nyújtanak megfelelő képzést.”
- „Megtanulják a gyerekek elméletben, de gyakorlatban már nem képesek semmire.”

Visszatérő témák

Vallásgyakorlás

- „Ladakh sok száz év óta az egyik legtoleránsabb társadalom”
- „A ladakhi buddhisták jól megférnek a muszlimokkal egy államban”

Politika és modernizáció

- „minden Srinagarban dől el és nem Ladakhban, az útépitéstől az iskoláig.”

Turizmus

- „Ez jelenti az egyik legnagyobb bevételt Ladakhban. Ha kitiltanák a turistákat, akkor a gazdaságunk rövidesen összeomlana.”

A globalizáció

- „nem tilthatják meg a ladakhiaknak, hogy kimaradjanak belőle”

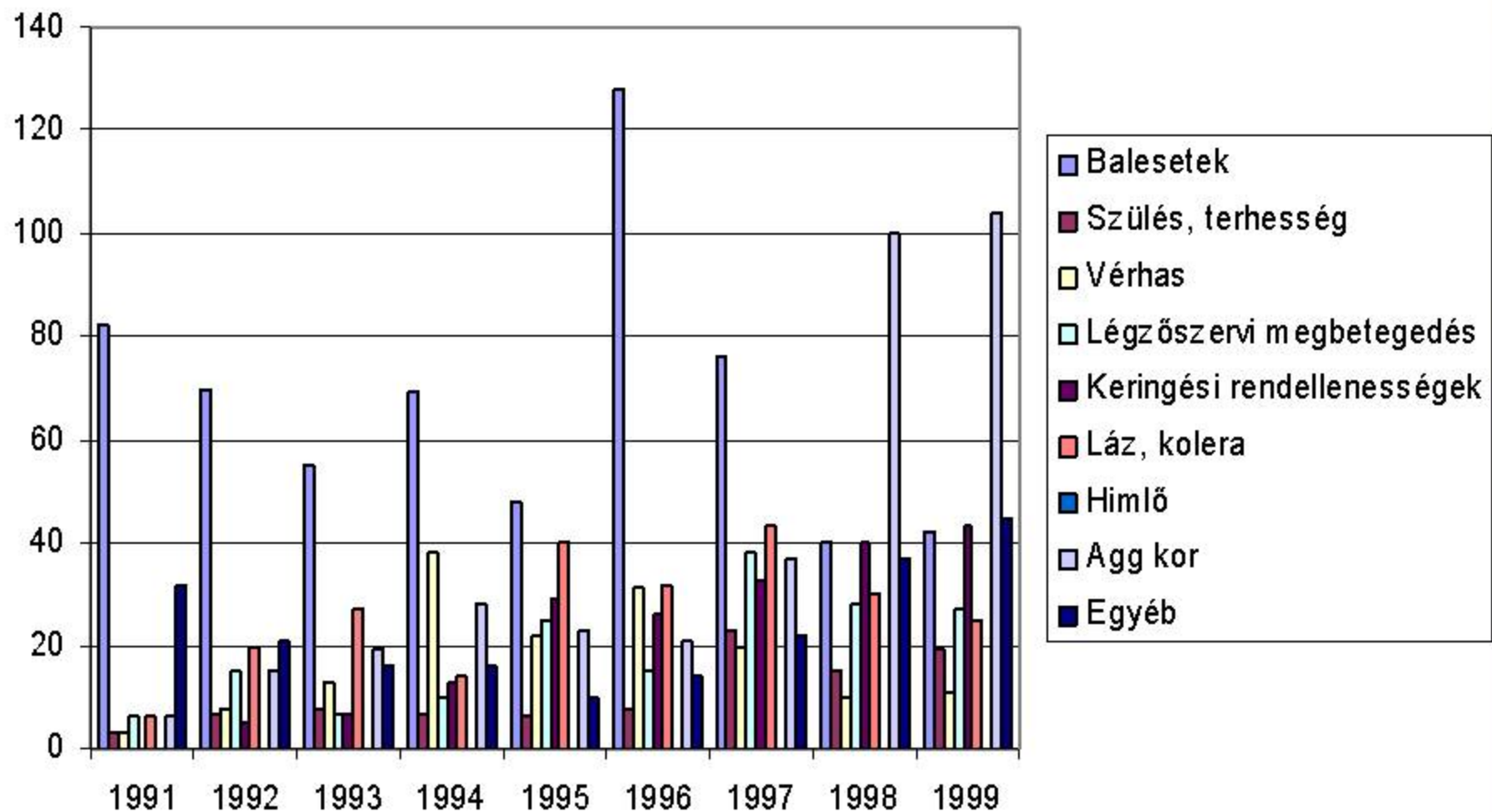
Modern társadalom

A gazdasági gyarapodás, a növekedés nem önmagáért való cél, hanem azért van, hogy az emberek jobban éljenek, bővüljenek lehetőségeik, mind gazdasági, mind társadalmi szempontokból.

[Amartya Sen]

Nem mondhatjuk, hogy a modern tudás boldogabbá, erkölcsösebbé teszi a modern társadalmat.

Halálozási okok

Bűnözés

	Gyilkosság	Nemi erőszak	Emberrablás	Szervezett rablás	Rablás	Betöréses lopás	Tolvajlás	Zendülés	Szervezett bűnözés	Csalás	Bankjegyhamisítás	Egyéb	Összes
1990	1	0	3	0	1	30	22	8	3	0	0	126	194
1991	3	2	3	1	3	27	25	23	1	0	0	131	219
1992	0	0	7	0	0	21	14	4	0	1	0	80	127
1993	3	1	3	0	0	13	10	6	2	2	0	86	126
1994	1	0	4	0	0	14	6	7	1	8	0	91	132
1995	2	0	2	0	0	11	7	5	0	1	0	83	111
1996	1	1	1	0	0	3	7	4	2	1	0	56	76
1997	5	1	0	0	0	6	7	9	3	4	0	83	118
1998	2	2	1	1	12	9	5	0	4	108	0	144	288
1999	2	1	1	0	0	6	11	8	0	7	0	122	158
2000	2	0	1	0	0	1	1	12	1	2	0	141	161
2001	3	0	1	0	0	7	6	5	3	3	0	117	145

